

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMĂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

George Solomonescu. *Condiția juridică a minorului delicvent în codurile secolului trecut.*

Jurisprudența Română. *Inalta Curte de Casație și Justiție Secțiune-Unte. Constituționalitatea legilor. — Art. 52 al. 17 și 18 din legea pentru asanarea datoriilor agricole din 19 Aprilie 1932. (Creditul Funciar Rural cu Comandor R. Herter). Curtea de Apel din București S. V-a. Concordat preventiv. — Societate în lichidare, — Vânzarea imobilelor, — Expertiză prealabilă, (Soc. Creditul Technic Transilvănean în lichidare și concordat preventiv).*

Tribunalul Ilfov S. I com. Societăți de fapt neregulate constituite, — Dovada existenței lor, — Proba testimonială, (Vasile Cazuc cu Mihail Topliceanu),

Bibliografie.

Condiția juridică a minorului delicvent în codurile secolului trecut

De obicei când se întreprinde un studiu al unei instituții juridice reglementată de coduri, se grupează aceste coduri, pentru o mai bună înțelegere a lor, în jurul a trei, patru, ținându-se seamă de asemănarea mai mare, sau mai mică dintre ele. Cele trei patru coduri cari adună obicinuît, în jurul lor, pe celelalte, sunt cel francez, cel german și cel italian, iar uneori și cel rus.

Deși această grupare s'ar putea utiliza și pentru studiul comparat al problemei minorității în fața legii penale începând din a doua jumătate a secolului al 19-lea, cu toate acestea, pentru că aproape toate codurile din prima jumătate au fost copiate după cel francez din 1810¹⁾, iar cele care n'au fost copiate după el, au fost foarte mult influențate de el, și pentru că lupta contra criminalității infantile, poartă într-o mai mare măsură decât celelalte manifestări sociale pecetea rasei, clasarea cea mai potrivită o cred pe aceia după afinitățile de rasă.

Rolul de reprezentant al popoarelor de aceeași ginte fiind atribuit în Europa, pentru Latini, Franței, pentru popoarele germanice, Germaniei, iar pentru Slavi, Ru-

siei, e dela sine înțeles că gruparea va pivota în jurul acestor trei legislații. Cu toate că, după cum remarcam încă dela început, vom găsi multe din sistemele aceleiași rase apropiindu se mai mult de sistemul rasei vecine geograficește, decât celei vecine din punct de vedere etnic.

*
* *

Problema minorității, culpabile era tratată în codul penal francez din 1810¹⁾ în articolele 66 — 69 așa cum au fost modificate prin legile din 24 Iunie 1824, 28 Aprilie 1832 și din 12 Aprilie 1906.

Codul penal francez nu cunoștea nici o perioadă de iresponsabilitate absolută. Dacă totuși copilul în primii ani ai existenței lui nu era urmărit pentru infracțiunile săvârșite de el, aceasta se datora bunului simț și echității care nu îngăduia să se întineze dela o vârstă așa de fragedă, viața unui om.

Până la legea din 1906 codul penal francez nu distingea în viața omului decât două perioade, una anterioară, alta posterioară celui de al 16-lea an împlinit.

Pentru infracțiunile care fuseseră comise în cursul primei perioade judecătorul trebuia să cerceteze dacă minorul lucrase cu discernământ. În a doua perioadă el era asimilat cu adultul.

Legea din 12 Aprilie 1906 a stabilit o a treia perioadă care începea cu cel de al 16-lea an împlinit, ținea până la cel de al 18-lea an împlinit, înăuntrul căreia chestiunea discernământului trebuia deasemeni rezolvată. Cu deosebirea că în timp ce minorul de 16 ani era prezumat iresponsabil, cel mai mare de 16 ani era prezumat responsabil și aceasta prezumție nu dispărea decât prin proba contrară²⁾

Dacă judecătorul decidea că în momentul săvârșirii infracțiunii a fost lipsă de discernământ, cele două

1) Nu încep cu codul penal din 1791, deși aceasta a fost cel dintâi care a reglementat condiția juridică a minorului delicvent în mod științific, în partea lui general, așa cum e reglementată și astăzi, pe deoparte pentru că el aparține unui secol anterior așa cum aparțin și celelalte două coduri aproape contemporane lui. Codul Theresian și codul lui Iosef al II-lea și apoi pentru că dispozițiile lui privitoare la chestiunea ce ne interesează au trecut pe deantregul în codul napoleonian.

2) Léonce Adré: La lutte contre la criminalité juvénile pag. 16.

categoriilor de minori se bucurau de acelaș tratament. Ei erau achitați. Inșă, după împrejurări, ei puteau să fie redați părinților lor s'au să fie conduși într'o colonie penitenciară, pentru a fi crescuți și deținuți, atât timp cât decidea hotărîrea, fără a fi putut trece internarea de epoca în care ei ar fi ajuns la majorat.

Prin aplicarea art. 4 și 5 din legea din 19 Aprilie 1898 curțile și tribunalele puteau deasemeni să încredințe paza minorilor achitați unei rude, unei persoane sau instituții caritabile sau asistenței publice.

Dacă tribunalul decidea că minorul de 16 ani a lucrat cu discernământ el era pedepsit cu închisoarea corecțională dela 10—20 de ani în cazul când crima pentru care fusese trimis în judecată era pedepsibilă cu pedeapsa cu moartea, cu munca silnică pe viață, sau cu deportațiunea; iar dacă crima era pedepsibilă cu munca silnică pe timp mărginit, cu detențiunea sau cu reclusiunea, minorul de 16 ani era condamnat să fie închis într'o colonie corecțională sau colonie penitenciară pentru un timp egal cu a treia parte, sau jumătate cel mult, din pedeapsa prescrisă de lege. Dacă în fine pedeapsa prevăzută de lege era degradarea civică sau relegarea, pedeapsa la care putea să fie condamnat era internarea dela 1 la 5 ani într'o colonie penitenciară sau colonie corecțională.

Dacă minorul de 16 ani nu comisese decât un simplu delict, pedeapsa ce se putea pronunța contra lui nu putea să se ridice peste jumătate din cece s'ar fi putut da dacă era mai mare de 16 ani. Dacă era dat în judecată pentru vagabondaj nici o pedeapsă cu închisoarea nu i se putea aplica.

Era supus numai domiciliului forțat până ce atinge vârsta de 20 ani, afară numai dacă nu contracta un angajament în armata de uscat sau în marină¹⁾.

Cât despre minorul de 16—18 ani când se decidea că el a lucrat cu discernământ, el era supus normelor aplicabile adulților, nu profita așa dar de nici o reducere de pedeapsă.

În ce privește contravențiunile de simplă poliție, chestiunea discernământului trebuia să fie rezolvată de judecător ca și în cazul crimelor și delictelor, cu deosebirea că în caz de achitare judecătorul de simplă poliție nu putea să ia contra minorului contravenient nici o măsură de educație sau de amendare. Iar dacă se decidea că a lucrat cu discernământ i se aplica pedeapsa fără atenuare din cauza modicității ei.

În grupa țărilor latine ar trebui să trec după codul penal francez, dacă ași respecta ordinea cronologică în primul rând codul penal român din 1 Mai 1865, care a intrat în vigoare anterior celorlate coduri latine²⁾ Pentru că însă afinitatea dintre codul francez din 1810 și cel belgian din 1867 e mai mare decât acela dintre primul și codul nostru penal, care a împrumutat multe

din dispozițiile lui din codul prusian din 1851, voi trece înaintea lui pe cel belgian.

Codul penal Belgian din 1867 s'a ocupat de minori, până s'a promulgat legea din 15 Mai 1912, în articolele 72—75.

Ca și cel francez el nu stabilea nici o perioadă fixă de iresponsabilitate în favoarea minorilor delincvenți. Orice condamnare pronunțată contra unui minor de 16 ani era subordonată probei că a lucrat cu discernământ. Dacă această probă nu era făcută, minorul de 16 ani era achitat, însă era pus prin aceeaș hotărîre la dispoziția guvernului pentru un timp care nu putea depăși vârsta de 21 ani, și era internat într'un stabiliment de reformă sau de binefacere de unde apoi putea fi eliberat condițional și încredințat familiei dacă prezenta garanții suficiente de ameliorare (art. 72). Aceasta era singura deosebire dintre codul francez și cel belgian. Codul francez cerea judecătorului să determine el în hotărîre durata internării în stabilimentul de reformă. Codul belgian lăsa fixarea acestei durate pe seama autorității administrative, a ministerului de justiție în practică, internare nedeterminată.

Minorii cari erau găsiți că au lucrat cu discernământ nu puteau fi condamnați decât la pedepse atenuate (art. 73 — 74). În nici un caz ei nu puteau fi puși sub supravegherea poliției și nici supuși domiciliului forțat. Pentru că legiuitorul belgian considera aceste două măsuri de siguranță ca potrivnice acțiunii de reeducare a infractorului minor.

Guvernul interna minorii cari îi erau încredințați în institute de ale statului, pentru ca după șase luni de observație să-i trimeată în stabilimente publice, sau private de instrucție sau caritate, sau să facă ucenicie la cultivatorii de pământ sau meseriași.

Punerea la dispoziția autorităților administrative nu era considerată ca pedeapsă și nu putea să figureze în informațiile ulterioare cu privire la indivizi încarcerați. Minorul putea fi condamnat la cheltueli și dacă era cazul și la daune interese.

La 27 Noembrie 1891 s'a votat legea asupra vagabondajului și cerșetorie, iar la 15 Februarie 1897 cea pentru organizarea școlilor de binefacere. Aceste două legi introduceau următoarele modificări, în tratamentul minorilor delicuenți. Infractorul minor sub 16 ani achitat ca unul care a lucrat fără discernământ, nu mai era lăsat în sânul familiei. El era trimis într'o școală de binefacere unde erau trimiși și vagabonzi și cerșetori mai mici de 18 ani, precum și cei de aceeași vârstă când internarea lor era cerută de comuna în care trăiau.

Minorii trimiși în fața tribunalului de simpla poliție ca autori de contravențiuni, când erau achitați erau deasemeni internați în școlile de binefacere. În fine aceste legi au introdus ca pedeapsă contra minorului admonestarea cu trimiterea copilului în familie.

*

In Italia atât codul penal al Sardiniei cât și cel al celor două Sicilii și cel Toscan cari s'au aplicat

1) Artic. 271 c. pen.

2) Înaintea lui dar și înaintea celui francez din 1810 a intrat în domeniul dreptului penal codul portughez din 1806. — Dar tocmai fiindcă el a fost anterior acestuia din urmă și apoi pentru că el a fost abrogat de codul din 16 Sept. 1886 el va fi discutat odată cu acesta.

la începutul veacului al 19-lea erau în cea mai mare parte a dispozițiilor lor relative la problema infractorului minor, conforme cu codul francez. Codul penal toscan nu prevedea pentru copii de 12 ani nici-o pedeapsă. Minorii de la 12—14 ani nu era pedepsiți decât în măsura în care chestiunea discernământului era rezolvată în contra lor. De la 14—18 ani minorii nu erau condamnați decât la pedepse atenuate.

Codul penal din 30 Iunie 1889 distingea din punct de vedere represiv patru categorii de minori (art. 53—56): *a* minorii de 9 ani cari nu puteau fi urmăriți. Dar când actul pe care l comisesse era pedepsit cu ergastolo, cu reclusiunea sau cu mai mult de un an de detențiune, președintele tribunalului civil putea la cererea ministerului public să ordone internarea lui într'o casă de educație sau corecție până la majorat. Minorul putea de asemeni să fie încredințat părinților, sau tutorei cari erau obligați să vegheze asupra lui sub amenințarea unei pedepse de 2000 lire; *b* minorii de 14 ani scăpau de pedeapsă dacă se stabilea că el n'a lucrat cu discernământ; dar se putea lua contra lui măsurile aplicabile minorilor sub 9 ani. Dacă se dovedea că a lucrat cu discernământ pedepsele se reduceau neputând să fie pedepsit decât cu reclusiunea de cel mult 15 ani sau cu celelalte pedepse prevăzute de art. 48 c. p. diminuate; *c* la minorul între 14—18 ani chestiunea discernământului nu se mai punea. Ei sufereau pedepse reduse. În caz de vagabondaj minorii sub 18 ani, (art. 112-116) erau încredințați până la majorat ascendenților lor, sau tutorilor sau în lipsa lor, unei familii oneste sau unei case de educație corecțională până învățau un meșteșug; *d* dincolo de 18 ani până la 21 ani impliniți, minorii beneficiau de o reducere de pedeapsă. 1) Dacă infracțiunea săvârșită era pedepsită cu ergastolo se pronunță reclusiunea de la 25—30 ani. În celelalte cazuri pedeapsa era redusă cu 1/6.

* * *

In Spania, codul penal stabilea din punct de vedere al minorității penale trei limite de vârstă: *a* copiii sub 9 ani erau apărați complect de orice responsabilitate (art. 8 al. 2); *b* copiii între 9 și 15 ani erau asimilați celor precedenți dacă se stabilea că ei au lucrat fără discernământ (art. 8 al. 3). Dacă din contră se stabilea că lucraseră cu discernământ, pedeapsa aplicabilă era scoborită cu unul sau două grade (art. 68); *c* de la 15 la 18 ani minorul beneficia de scuza legală atenuantă prevăzută de art. 9 al 2 adică pedeapsa era scăzută cu un grad (art. 68 al. 2).

Măsuri speciale erau aplicate minorilor de 9 ani ca și acelor de 15 ani când aceștia din urmă erau achitați, ca unii care lucraseră fără discernământ. Copilul era încredințat familiei, pentru a fi supravegheat. Dacă însă n'avea familie, sau aceasta nu se conforma hotărârii date de tribunal, minorul era în-

ternat într'un orfelinat sau ospiciu de copii găsiți de unde nu mai putea ieși decât când educația lui era terminată. (art. 8 al. 3 p. 3).

* * *

Codul penal portughez, din 1806, considera ca iresponsabil copilul sub 7 ani; între 7 și 14 ani o pedeapsă însă atenuată, putea să fie aplicată minorului care lucrase cu discernământ. De la vârsta de 20 de ani minoritatea era considerată ca circumstanță atenuantă.

Codul penal din 16 Septembrie 1886 făcea să beneficieze minorii de o prezumție absolută de iresponsabilitate până la vârsta de 10 ani. Ei puteau fi urmăriți dar trebuiau să fie achitați (art. 42 al. 1). Minorii de mai mult de 10 ani și de mai puțin de 14 ani se bucurau de acelaș tratament, dacă se decidea că au lucrat fără discernământ. (art. 43 al. 1).

Când un minor era pedipsibil vârsta lui era în orice caz o scuză legală atenuantă (art. 39 al. 3) al cărui efect era reglementat pentru crimele grave de art. 107 și 109 c. p., iar pentru celelalte infracțiuni de art. 91—99 c. pen. Aceste texte distingeau între minorii cari aveau mai puțin de 14 ani, de 18 ani și de 21 ani.

Articolul 48 al codului dispunea că minorii achitați ca iresponsabili din cauza vârstei, sau că a lucrat fără discernământ să fie încredințați familiei sau internați într'o casă de corecție sau într'o colonie penitenciară de pe continent.

* * *

Dintre țările de origină germană prima mențiune o merită Statul de la Nord. Nu numai pentruca opera legislativă a fost în Germani mai fecundă în secolul trecut decât în toate celelalte State înrudite—singură a numărat până la unificare mai multe coduri decât tot restul Europei—dar și pentru că această operă a însemnat un progres apreciabil în istoria dreptului penal în general și în acela al reglementării condiției juridice a minorului infractor în special.

Multe din codurile statelor care s'au federat la 1870, au avut dispoziții în ce privește tratamentul minorului delicvent care au rămas aceleași și astăzi. Sunt, de pildă, dispozițiile privitoare la limita de vârstă a iresponsabilității pe care o ridică ca majoritatea legiurilor moderne la 14 ani¹⁾. Sunt apoi cele privitoare la tratamentul minorilor infractori în casele de corecție sau închisori pe care-l face obligatoriu diferit de acela al adulților²⁾. Sunt în fine cele privitoare la măsurile pe care instanțele de judecată trebuie să le ia pentru ocrotirea minorilor infractori achitați ca fiind lipsiți de discernământ, dintre care multe au fost copiate de codurile de mai târziu³⁾. Cel dintâi din aceste coduri în ordine cronologică a fost, codul penal al regatului Bavariei din anul 1813. Inspirat, după cu am spus, de codul penal al revoluției

1) V. c. penal al ducatului Nassau din 14 Aprilie 1849 art 1144,

2) V. c. pen. al Bavariei din 1813 care în art. 101 arată că infractorii minori vor fi ocupați cu lucru apropiat vârstei lor și învățământ religios și moral.

3) V. art. 66 al c. pen. al ducatului Holstein Oldenburg din 10 Sept. 1814.

1) Codul Penal italian și cel portughez din 1886 au fost singurele care a recunoscut o limită a majorității așa de ridicată. Toate celelalte, de teama de a nu enerva reparațiunea aveau această limită coborită cu 1—5 ani chiar.

franceze și de cel din 1810, el a inspirat la rândul lui multe din codurile celorlalte state germane și străine. Pentru că dacă el a copiat multe din dispozițiile codurilor franceze, el a introdus și multe altele noi. Mai ales în domeniul minorității delicvente a inovat acest cod. Prima inovație este aceea a creerii unei epoci de iresponsabilitate în vârsta minorului infractor.

După articolul 98 al codului, copilul până la vârsta de 8 ani era iresponsabil. Putea fi însă urmărit, trimis în judecată, pentru că tribunalul să ia în cel privește una din aceste măsuri, încredințarea în grija părinților sau punerea sub supravegherea autorităților, sau internarea într-o casă de educație.

De la 8—12 ani minorul era responsabil penalmente numai dacă se stabilea că a lucrat cu discernământ. În cazul acesta pedeapsa de aplicat era sau bătaia, sau închisoarea de la 2 zile până la 6 luni care putea fi pronunțată, sau singură sau înăspriată cu bătaia sau reducerea hranei (art. 98 al. 2).

La fel cu cea de a treia perioadă și anume între 12 și 16 ani minorul era responsabil penalmente deosemena numai dacă se dovedea că a lucrat cu discernământ, când pedeapsa se micșora în chipul următor: în loc de pedeapsa cu moartea se aplica reclusiunea de la 12 la 16 ani; în loc de pedeapsa în lanțuri, sau reclusiunea pe timp nedeterminat, se aplică aceleași pedepse de la 8 la 12 ani; reclusiunea pe timp determinat se transforma în casă de lucru de la un an la opt ani; casa de lucru în închisoare de la 3 la 12 luni; închisoarea în corecție corporală (art. 99).

După vârsta de 16 ani copilăria nu mai constituia prin ea însăși o scuză atenuantă legală¹⁾.

Dispoziții aproape identice cuprindea codul penal al ducatului *Holstein Oldenburg* din 10 Septembrie 1814 care menținea vârsta de opt ani ca vârstă minimă pentru răspunderea penală²⁾.

Spre deosebire de ele, *codul penal a regatului Wurtemberg* ridică această vârstă de la 8 ani la 10 ani³⁾. Conform art. 95 al acestui cod, minorii care nu împliniseră încă 10 ani puteau fi socotiți ca apți să săvârșească fapte pedepsibile penalmente. În cazul când comiseseră asemenea fapte, se putea lua contra lor măsuri de îndreptare pe cale polițenească. De la 10 la 16 ani erau responsabili, însă pedeapsa se atenua. Așa în loc de pedeapsă cu moartea sau reclusiunea pe viață li se putea da numai reclusiunea de la 5 la 15 ani, sau închisoarea până la 6 ani. Aceiași reducere și atunci când era vorba de pedeapsă cu amendă. În nici un caz nu se putea pronunța vr'o decădere contra condamnatului minor. Cu o dispoziție de text specială (art. 97) legiuitorul *Wurtemberg* face legalmente obligatorie izolarea în închisoare a condamnaților minori de cei adulți.

Mai categoric în această privință a fost legiuitorul regatului *Hanovra* care în art. 99 al codului din 8 August 1840⁴⁾, repetând dispozițiile legiuitorului *Wurtemberg* adaugă pentru prima oară într'un cod și aceste cuvinte înțelepte: „La executarea pedepsei unui infractor minor se va avea în vedere tot ceace poate contribui la educația și amelioarea lui precum și la cruțarea sănătății lui”⁵⁾.

Superioritatea acestui legiuitor față de precursori lui germani de până acum consta și în aceea că a ridicat limita vârstei iresponsabilității la 12 ani (art. 83) menținând o pe acea a responsabilității atenuate tot la 16 ani, adăugând însă că și după această vârstă judecătorul îi poate micșora pedeapsa dacă și face convingerea că infractorul minor a lucrat mai de grabă din iritare, ușurință, pasiune sau căldură tinerască (art. 100). Atenuarea pedepsei apare așa dar ca circumstanță atenuantă, nu ca scuză legală⁶⁾.

Sub această formă a apărut scăderea de pedeapsă la vârsta care a trecut de 16 ani pentru prima oară în *codul penal al marelui ducat de Hessa* din 17 Septembrie 1841.⁷⁾

În articolul 117 acest cod, după ce decretează că până la vârsta de 12 ani minorul e responsabil, iar de la 12 la 16 ani responsabilitatea e incidentă numai dacă se stabilește că a lucrat cu discernământ, prevedea că între 16—18 ani pedeapsa aplicată minorului delicvent va fi reclusiunea de la 10 la 18 ani dacă cea de aplicat va fi pedeapsa cu moartea sau reclusiunea pe viață.

Bine înțeles într'un asemenea caz chestiunea discernământului numai juca nici un rol. Cu sau fără discernământ infractorul minor tot trebuia pedepsit.

Altfel stăteau lucrurile în *codurile penale ale ducatului de Nassau* din 14 Aprilie 1849⁸⁾, al *Turingiei* din 14 Aprilie 1852⁹⁾, și al *Saxoniei* din 13 August 1855¹⁰⁾. În aceste coduri judecătorii aveau să cerceteze și la minorii cari depășiseră vârsta de 16 ani dar nu o atinsese pe cea de 17 în codul penal turingian, sau de 18 ani în celelalte două — dacă ei au lucrat cu discernământ pentru ca să-i pedepsească cu pedepsele atenuate prevăzute pentru cei până la 16 ani, în caz că ar fi răspuns afirmativ la întrebare și să i achite în caz negativ¹¹⁾.

Demn de relevat e că două din aceste coduri și anume cel al ducatului Nassau (art. 114) și cel saxon (art. 89) ridicând limita majoratului penal la

1). Stenglein, idem vol. II.

2). Aceasta ca o reacțiune contre stării de lucruri de pe acea vreme când nu numai că minori erau ținuți laolaltă în închisori cu adulții, dar erau ținuți în cea mai neagră mizerie fără nici o preocupare de sănătatea lor sufletească sau trupească V. Krohne, Erziehungsanstalten für die verlassene, gefährdete und verwahrloste Jugend in Preussen Berlin 1901.

3). La fel codul marelui ducat Baden din 6 martie 1845 art 78-79.

4). Stenglein idem vol. II.

5). Stenglein idem vol. II.

6). Stenglein idem vol. III.

7). Stenglein idem vol. III.

8). Stenglein ibidem vol. II.

1). N. Stenglein: Sammlung der deutschen Strafgesetzbücher vol. 1.

2). Stenglein—ibidem.

3). Stenglein—ibidem.

18 ani — a ridicat-o și pe aceia a iresponsabilități penale la 14 ani.

Deasemenea că toate aceste coduri au menținut discernământul ca criteriu între faptele pedepsibile și cele nepedepsibile. Unul singur renunță la acest criteriu hotărînd că fără discernământ sau cu discernământ minorul trebuie pedepsit. *E codul penal al ducatului de Braunschweig din 10 Iulie 1840*¹⁾. În articolul 66 acest cod reglementează condiția juridică a minorului delicvent într'un chip care prezintă oarecare originalitate.

În primul rând el consideră minoră, din punct de vedere penal, orice persoană care n'a atins încă vârsta de 21 ani. Apoi el asimilează pe minorul astfel creiat cu deficientul intelectual, cu surdo mutul, mutul etc. statuând că minoritatea ca și deficiența intelectuală nu poate constitui o cauză de neculpabilitate, ci numai o scuză legală atenuantă, care poate micșora sensibil pedeapsa, înlocuind, pedeapsa cu moartea sau cu lanțuri pe viață cu cea a reclusiunii etc. 1). art. 60).

În fine în același text de lege revine oarecum asupra regulii pusă la început, decretând că peste 18 ani dacă se stabilește că minorul a lucrat cu o vizibilă răutate și cu premeditare — pedeapsa nu va mai putea fi scoborită așa de mult, ci în loc de pedeapsă cu moartea și închisoarea în lanțuri pe viață, se va aplica neapărat carcera până la maximum legal etc.

E aceasta o caracteristică a codurilor germane despre care am vorbit. Toate, sau aproape toate conțineau această dispoziție după care responsabilitatea rămânea întreagă cel puțin pentru perioada care se apropia de majoratul penal, dacă după cum spunea legiuitorul ducatului Saxon-Altenburg, din materialitatea faptului sau din celelalte împrejurări rezulta că infractorul n'a lucrat cu nepricepere tinerească ci cu răutate și chibzuință. O reminiscență a dreptului roman și a vechiului drept german redată de jurisconsultii acelor epoci după cum am văzut prin dictonul „*Malitia supplet aetatem*“. La care dreptul penal german renunță începând de la punerea în aplicare a *codului penal prusian din 14 Aprilie 1851*¹⁾. Într'adevăr acest cod, copiind aproape servil codul penal din 1810 cu modificările lui posteroare până la data când a fost elaborat, distingea între minorii sub 16 ani, cari au lucrat sau nu cu discernământ supunând la pedeapsă numai pe cei cari lucraseră cu discernământ (art. 42). În plus acest cod, imitând și din acest punct de vedere codul penal francez, corecționalizează crimele săvârșite de minor în sensul că spre deosebire de codurile celorlalte state germane nu edictează pentru ele, oricare ar fi fost pedeapsa aferentă, decât pedeapsa cu închisoarea corecțională.

Aceasta era situația din punct de vedere legislativ

1) La fel însă sub o altă formă, codul penal al ducatului de Saxon-Altenburg — V. art. 66.

2) Stenglein ibidem vol. III,

a minorului delicvent înainte de 1870, când după unirea Germaniei a intrat în vigoare actualul cod. *Codul din 1870* a însemnat și un progres și un regres în reglementarea acestei materii. El distingea două limite de vârstă: *a* copilăria (*Kindheit*) până la 12 ani împliniți (art. 55) declarată iresponsabilă și scutită de orice urmărire penală. De la legea din 1876, pe cale administrativă și după o hotărîre pronunțată de judecătorul tutelar, se putea dispune internarea lui într'un stabiliment de educație sau de reformă, sau încredințarea lui unei familii oneste⁴⁾.

Conform art. 361 al. 4 și 9 puteau fi făcuți răspunzători și pedepsiți acei cari având obligația de a supraveghea pe minorul delicvent nu se interesa de el. *b*. Adolescența (*Jugendliches Alter*) de la 12 ani împliniți până la 18 ani împliniți. Înăuntrul acestei vârste trebuia examinată chestiunea discernământului; dacă lipsea, infractorul era achitat (art. 56). În hotărîre însă se putea dispune internarea lui într'un institut de educație sau de Corecție „*Erzelungs oder Besserungsanstalt*“.

Dacă se stabilea că minorul a lucrat cu discernământ pedeapsa era cobărită în chipul următor: în loc de pedeapsa cu moartea sau reclusia pe viață se aplica închisoarea corecțională de la 3 la 15 ani; în loc de temnița pe viață se aplica temnița de la 3 la 15 ani; în toate celelalte cazuri pedeapsa se ridică de la minimum celei prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită, până la jumătate. În aceiași măsură se reducea și pedeapsa cu amenda (art. 57). Printr'o dispoziție expresă (art. 57 al. 2) legiuitorul german din 1870 prohibă decăderile s'au incapacitățile care puteau însoți pedepsele privative de libertate la adulți. Iar prin alta decidea că în caz de delict sau contravențiuni ușoare judecătorul putea înlocui pedeapsa cu închisoarea sau cu amendă prin admonestare (*Verweis*)²⁾.

E ușor de văzut din expunerea de mai sus unde codul merita aprobare și unde critici. Criticabilă era scoborârea de la 14 la 12 ani a limitei de vârstă a iresponsabilității ca și introducerea temniței, pedeapsa poliției, printre pedepsele aplicabile minorilor.

Și laudabilă scoaterea de sub orice urmărire penală a minorului sub 12 ani cu posibilitatea de a-l deferi totuși judecătorului tutelar ca să ia contra lui măsuri tutelare.

* * *

Deși contemporan cu multe din codurile germane și chiar europene *codul penal Austriac din 27 Mai 1852* rămăsese din punct de vedere al reglementării condiții juridice minorului delicvent, în multe privințe, în urma lor.

El distingea în viața unui minor trei perioade. O perioadă de iresponsabilitate absolută care mergea până la expirarea vârstei de 10 ani. Faptele săvâr-

1) Franz v. Leszt. Lehrbuch des deutschen Strafrechts. Ed. 24 — pag. 169.

2) Așa cum prevedea de altfel mai înainte câteva din codurile de care ne'am ocupat cum a fost C. pen. Hessa (art. 115).

șite de minor în această perioadă nu erau sancționate decât cu corecție părintească. O perioadă de responsabilitate limitată, cuprinsă între începutul celui de al 11-lea an și sfârșitul celui de al 14-lea an în timpul căruia minorii nu puteau fi urmăriți decât pentru fapte grave și dacă lucraseră cu discernământ.

Dacă minorul sub 14 ani comitea un delict sau o contravenție, articolul 273 c. pen. spunea că el va fi încredințat corecției părintești și eventual autorităților polițienești.

De la vârsta de 14 ani împliniți începea responsabilitatea penală completă. Totuși până la 20 de ani chiar putea să fie locul să nu se pronunțe decât pedepse atenuante dacă delicuentul era slab de inteligență, dacă nu primise decât o educație necompletă sau dacă era aproape de vârsta de 14 ani (art. 46 și 264 c. p.) În orice caz până la vârsta de 20 ani crima nu putea fi pedepsită cu pedeapsa capitală sau cu închisoarea pe viață ci numai cu munca silnică de la 10 la 20 ani. (art. 46 c. p.)

* * *

Copiat după codul penal german, *codul penal ungar din 29 Mai 1878* pune ca și acesta principiul în art. 83 că minorul nu e niciodată răspunzător de faptele lui penale înainte de 12 ani împliniți.

De la 12 ani la 16 ai minorul devenea subiect de infracțiune dacă se stabilea că a lucrat cu discernământ. Dacă îi lipsea discernământul era achitat dar putea să fie internat într-o casă de corecție până la împlinirea vârstei de 20 ani. (art. 84).

Dacă era cazul să fie pedepsit, pedepsele erau atenuante (art. 85). Minorii de 20 de ani nu puteau în nici un caz să fie condamnați la pedeapsă cu moartea, nici la aceia a munci silnice pe viață. (art. 87).

Acești minori sub 20 de ani, condamnați la închisoare puteau fi constrânși, dacă judecata o ordona (art. 42 și 43) să-și execute pedeapsa izolați, toată pedeapsa dacă ea nu depășea 6 luni și în celelalte cazuri o parte din pedeapsă fără ca ea să treacă de 6 luni. Ei puteau de asemeni să fie trimiși într-o casă de corecție. Dacă hotărârea nu se pronunța și dacă măsura părea utilă pentru condamnat, ministrul de justiție era în drept să o prescrie din oficiu după propunerea unei comisii de supraveghere, alcătuită din președintele instanței care dăduse hotărârea, procurorul acelei instanțe, directorul închisorei, preotul, institutorul și două persoane desemnate de către comisia administrativă a municipiului¹⁾.

* * *

Codul penal Olandez din anul 1809 continua deja principiul responsabilității absolute a minorilor sub 12 ani²⁾. Până la vârsta de 15 ani durata pedepsei privative de libertate nu putea trece peste două luni și până la 18 ani minorul nu putea suferi decât o pedeapsă atenuată.

Codul penal din 1881 coborâse limita de vârstă a ireponsabilității la 10 ani.

Dacă minorul sub această vârstă săvârșea un delict pedepsit cu pedeapsa închisorei, tribunalul civil putea să ordone la cererea ministerului public să fie internat copilul într'un stabiliment de educație al statului până la vârsta de 18 ani cel mult.

Acelaș tribunal putea în orice timp apoi incuviința punerea lui în libertate (art. 38).

O lege din 15 Ianuarie 1886 reglementa procedura după care se făcea această internare.

Intre 10 și 16 ani articolul 39 din lege spunea că tribunalul examina dacă minorul a lucrat cu discernământ. Dacă se decidea că a lucrat fără discernământ tribunalul represiv putea ca și tribunalul civil când era vorba de minorul sub 10 ani, să pronunțe trimiterea într'un stabiliment al statului până la vârsta de 18 ani.

Dacă se stabilea că a lucrat cu discernământ, maximul pedepsei fixate pentru infracțiune se diminuea cu o treime. Inchisoarea pe viață era comutată în închisoare până la 15 ani (art. 39).

(Va urma)

George Solomonescu
Magistrat
Tribunalul Ilfov

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNI-UNITE

Audiența de la 5 Mai 1934

Președinția D-lui D. G. Lupu, președinte

Prima Societate de Credit Funciar Rural din București
și Casa Rurală cu Comandor R. Herter.

CONSTITUȚIONALITATEA LEGILOR. — DISPOZIȚIUNILE ART. 52 AL. 17 ȘI 19 DIN LEGEA PENTRU ASANAREA DATORIILOR AGRICOLE DIN 19 APRILIE 1932.

Dreptul acordat adjudecatarului de a cere restituirea prețului adjudecării în cazurile determinate de aliniatul 18 de sub art. 52 din legea de la 19 Aprilie 1932, pentru asanarea datoriilor agricole, trebuie considerat ca o consecință a dreptului acordat debitorului urmărit prin aliniatul 17, de a beneficia de asanare, dacă ordonanța de adjudecare nu se află definitivă la data de 18 Decembrie 1934, astfel că din moment ce textele din legea de la 19 Aprilie 1932, cari consființesc beneficiul asanării și îl reglementează în procedura și avantajile acordate debitorului, au fost declarate neconstituționale prin decizia No. 50/932 a Secțiunilor Unite și consecința acestor dispozițiuni, adică dispozițiunile alin. 17 și 18 sunt și trebuiesc și ele declarate în mod fatal neconstituționale, ele nefiind decât mijlocul de realizare a asanării, care în condițiunile în care a fost reglementată prin legea din 19 Aprilie 1932, a fost declarată neconstituțională.

1) Leonce André: La lutte contre la criminalité juvénile pag. 86 și urm.

2) Idem pag. 44 și urm.

No. 16. — Declarate neconstituționale dispozițiunile art. 52 alin. 17 și 18 din legea pentru asanarea datoriilor agricole din 19 Aprilie 1932.

S'au ascultat; D-l avocat Em. Dendrinu pentru recurența Casa Rurală; D-nii avocați M. Djuvara, și Istrate Micescu pentru recurența Prima Societate de Credit funciar rural din București; D-l avocat S. Rosenthal pentru intimatul Comandor R. Herter și D-l Procuror General C. Viforeanu în concluziuni.

Asupra motivelor de neconstituționalitate invocate de Casa Rurală și prima Societate de Credit Funciar Rural din București în recursurile făcute de numitele în contra deciziei civile No. 232/932 a Curții de Apel București S. V-a.

Având în vedere decizia atacată, din care rezultă că, la 12 Iulie 1932 Tribunalul Ilfov Secția Notariat, prin jurnalul No. 16976, admitând cererea făcută de Comandorul R. Herter, a dispus restituirea prețului depus de acesta, în calitate de adjudecatar al moșiilor Roșani și Sălciile din jud. Prahova, proprietatea intimetei Ana Serghiescu, pentru motivul că aceasta din urmă întemeindu-se pe dispozițiunile legii din 19 Aprilie 1932, a făcut cerere pentru asanarea datoriilor sale agricole și a obținut suspendarea judecării recursului ce l'a introdus în contra ordonanței de adjudecare.

Că, în contra acestui jurnal făcându-se apel de către creditorii urmăritori: Casa Rurală și Prima Societate de Credit Funciar Rural din București, Curtea din București S. V-a, prin decizia No. 232/932 a respins aceste apeluri ca neîntemeiate.

Că, în contra deciziunii Curții de fond au introdus recurs fiecare din cei doi creditori, recursul Casei Rurale fiind sprijinit pe 9 motive de casare, iar recursul Soc. Creditul Funciar Rural pe 4 motive de casare; că, Inalta Curte Secția II-a, prin deciziunea No. 278 din 20 Martie 1933 a respins motivele I, II și III de casare din recursul Primei Societăți de Credit Funciar Rural din București și motivele 1, 2, 3, 4 și 5 de casare din recursul Casei Rurale și a trimis în judecata Secțiunilor Unite motivul 4 din primul recurs și motivele 6, 7, 8 și 9 de casare din celălalt recurs, pentru că prin ele se contestă constituționalitatea mai multor texte din legea asanării datoriilor agricole din 19 Aprilie 1932; că, înaintea Secțiunilor Unite recurenții au mai depuse, fiecare în parte, câte un supliment de motive, susținând neconstituționalitatea invocată și în legătură cu legea modificatoare din Octombrie 1932;

Văzând motivul 4 de casare din recursul făcut de Prima Societate de Credit Funciar Rural din București și motivul 6 de casare din recursul făcut de Casa Rurală;

„Neconstituționalitatea art. 1, 8, 14, 21, 27, 28, 31, 33, 52, și 54 din legea asanării datoriilor agricole, din 19 Aprilie 1932.

„Am susținut atât înaintea Tribunalului, cât și a Curții de Apel, prin concluziunile orale și scrise, neconstituționalitatea legii de asanare a datoriilor agricole, rezervându-ni-se dreptul de a supune această chestiune Secțiunilor Unite ale Inaltei Curți de

„Casație, conform art. 29 din legea Inaltei Curți, pentru motivele astfel formulate:

„Art. 13, 21, 27, 28 și 52 din legea asanării datoriilor agricole, publicată în Monitorul Oficial No. 93 din 14 Aprilie 1932, astfel cum a fost modificată prin articolul unic al legii din 26 Octombrie 1932 (Mon. Of. No. 251) sunt neconstituționale, pentru că ele violează art. 17 din Constituție.

„Dreptul acordat unui adjudecatar de bun rural, prin art. 52 din legea asanării, de a-și retrage prețul plătit, atunci când fostul proprietar a făcut o cerere de asanare, este desigur bazat pe însuși acest drept de asanare acordat debitorului de legea asanării și nu este decât o consecință sau un corolar al acestui drept astfel încât dacă vom dovedi că acel drept de a cere asanarea în condițiunile legii este neconstituțional și nu poate fi aplicat, urmează dela sine că nici consecința lui nu-și mai poate găsi aplicarea.

„Articolele mai sus citate din legea de asanare sunt neconstituționale dintr'un îndoit punct de vedere.

a) Admitând reducerea creanțelor, schimbând modul și termenele lor de plată, înlăturând efectele actelor de ipotecă liber consimțite între părți, ele violează fațăș art. 17 din Constituție, care garantează proprietatea de orice fel, și pe aceea incorporală din care face parte și dreptul de creanță.

b) Osebit de aceasta, aceste texte prin principiile pe cari le pun și cari au fost mai sus arătate, precum și prin interzicerea formelor de executare în modul prevăzut de art. 19 și următorii din legea specială a Creditului Rural, violează drepturile câștigate intrate în patrimoniul acestei instituțiuni.

„Toate aceste drepturi, făcând parte din proprietatea incorporală, sunt și ele garantate prin art. 17 din Constituție, astfel încât orice lege care atinge acele drepturi, cum este în speță legea asanării datoriilor agricole, cată a fi socotită ca neconstituțională și a fi declarată inaplicabilă, ceea ce solicităm respectuos Inaltei Curți“.

„VI „Art. 1, 2, 8, 14, 21, 27, 28, 31, 33, 36 și 52 din legea asanării datoriilor agricole publicată în Monitorul Oficial No. 93 din 14 Aprilie 1932, astfel cum a fost modificată prin articolul unic al legii din 26 Octombrie 1932 (Monit. Of. No. 251) sunt neconstituționale. atât pentru că ele violează art. 17 din Constituție, cât și pentru că violează art. 3 din legea de reorganizare a Casei Rurale, publicată în Monit. Of. cu No. 107 din 17 Mai 1930.

„Dreptul acordat unui adjudecatar de bun rural prin art. 52 din legea asanării, de a-și retrage prețul plătit, atunci când fostul proprietar a făcut cerere de asanare, este desigur bazat pe însuș acest drept de asanare acordat debitorului de legea asanării și nu este decât o consecință sau un corolar al acestui drept, astfel încât dacă vom dovedi că acel drept de a cere asanarea în condițiunile legii este neconstituțional și nu poate găsi aplicare, urmează dela sine că nici accesoriul nu-și mai poate găsi aplicarea,

„Articolele mai sus citate din legea de asanare sunt neconstituționale d'nr'un îndoit punct de vedere.

a) „Admițând reducerea creanțelor, schimbând modul și termenele lor de plată, înlăturând efectele actelor de ipotecă liber consimțite între părți, micșorând garanțiile de executare, ele violează fățiș art. 17 din constituție, care garantează proprietatea de orice fel, deci și pe aceea incorporală, din care face parte și dreptul de creanță.

b) „Osebit de aceasta, aceste texte prin principiile pe care le pun și care au fost mai sus arătate, precum și prin interzicerea formelor de executare în modul prevăzut de art. 74 și următorii din legea specială a Casei Rurale și prin articolele corespunzătoare 80 și următorii din statutele acelei instituțiuni, violează drepturile câștigate intrate în patrimoniul acelei instituțiuni prin art. 3 al legei, căreia se arată că drepturile și atribuțiunile acordate Casei Rurale nu se vor putea modifica nici restrânge nici direct nici indirect și că, chiar după 30 de ani după publicarea legii, ea va avea dreptul de a executa toate drepturile conferite ei prin acea lege.

„Toate acele drepturi, făcând parte din proprietatea incorporală, sunt și ele garantate prin art. 17 din Constituție, astfel încât orice lege ar atinge acele drepturi, cum este în speță legea asanării datoriilor agricole, cată a fi socotită ca neconstituțională și a fi declarată inaplicabilă”.

Considerând că legiuitorul de la 19 Aprilie, 1932, prin alin. 17 de sub art. 52, extinde beneficiul asanării datoriilor agricole și asupra debitorilor urmăriți în terenurile lor agricole și bunurile lor rurale, dacă ordonanța de adjudecare nu era definitivă la data de 18 Decembrie, 1931, prin respingerea recursului sau expirarea termenului de recurs, iar ca o consecință a beneficiului acordat acestor debitori, de adjudecatarul, prin al. 18 de sub acelaș articol, dreptul de a cere și obține de la Tribunalul urmăririi restituirea prețului depus de dânsul ca adjudecatar, iar de la Ministerul de Finanțe restituirea taxelor de înregistrare achitate.

Că, pentru a ajunge la acest rezultat, adjudecatarul este obligat să facă numai dovada că debitorul a introdus în termen cererea de asanare cu privire la bunul urmărit și adjudecat și că a obținut suspendarea judecării recursului.

Că, în speță, atât Tribunalul, prin jurnalul din 12 Iulie, 1932, cât și Curtea de Apel, prin decizia atacată cu prezentul recurs, au admis cererea de liberarea prețului către intimatul Comandor R. Herter, constatând în fapt că, într'adevăr, debitoarea urmărită Ana Serghiescu a introdus în termen cererea de asanare cu privire la moșiile urmărite; că, recursul îndreptat de dânsa contra ordonanței de adjudecare nu fusese judecat până la punerea în aplicare a legii din 19 Aprilie 1932, iar judecarea lui a fost suspendată de Inalta Curte Secția II-a, prin încheierea dela 30 Mai 1932.

Considerând că, dispozițiunile din alin. 18, deși își au aplicațiune într'un litigiu deosebit de cel de asanare propriu zis, care intervine între creditor și debitor, ele nu pot fi însă luate în considerare în mod izolat, ci în legătură cu procedura de asanare, fiind de natură să influențeze raporturile dintre creditor și debitorul care cere asanarea și, ca atare, dreptul acordat adjudecatarului de a cere restituirea prețului adjudecării în cazurile determinate de alin. 18 de sub art. 52, trebuie considerat ca o consecință a dreptului acordat debitorului urmărit prin alin. 17 de a beneficia de asanare, dacă ordonanța de adjudecare nu se afla definitivă la data de 18 Decembrie 1931.

Considerând că, prin efectul aplicării dispozițiunilor alin. 17 și 18 de sub art. 52, legiuitorul dela 19 Aprilie 1932, desființează ordonanța de adjudecare obținută de creditorul urmăritor, anulează întreaga urmărire efectuată și trimite pe creditorul urmăritor, care în cazul respingerii recursului avea drept asupra prețului adjudecării să primească achitarea creanței sale la termenele, locul și cu reducerile fixate prin legea asanării, modificând, prin urmare, în această privință, convenția părților;

Considerând, că, prin decizia No. 50 din 27 Noiembrie 1932, Secțiunile Unite ale acestei Inalte Curți au declarat neconstituționale dispozițiunile art. 8, 14, 28, 36 și 54 din legea asanării din 19 Aprilie 1932, deoarece, prin aceste texte, legiuitorul ordinar modifica convenția de împrumut dintre debitor și creditorul urmăritor atât în ce privește capitalul, cât și procentele, schimbă termenele și locul plății, desființează garanțiile reale și solidaritatea debitorilor ipotecari, înlocuindu le cu altele mai ușoare, înlătură normele de executare convenite de părți, sau fixate prin legile speciale, și ca atare, prin aceste texte, legiuitorul nu face numai o reglementare a contractului de împrumut în sensul art. 1578 c. c., ci aduce o vătămare drepturilor patrimoniale ale creditorilor, astfel cum ele derivă din contractul ce-l are cu debitorilor și cum sunt garantate prin art. 17 din Constituție.

Considerând că dreptul acordat adjudecatarului prin alin. 18 decurgând, după cum s'a arătat din dreptul recunoscut debitorului prin alin. 17 de a cere beneficiul asanării și față de bunul supus urmăririi, urmează că odată ce textele din legea de la 19 Aprilie 1932, care consfințesc beneficiul asanării și-l reglementează în procedura și avantajile acordate debitorului, au fost declarate neconstituționale prin decizia No. 50/932 a Secțiunilor Unite și consecința acestor dispozițiuni, adică dispozițiunile din alin. 17 și 18 sunt și trebuiesc și ele declarate în mod fatal neconstituționale, ele nefiind decât mijlocul de realizare a asanării, care în condițiile în care a fost reglementată prin legea din 19 Aprilie 1932, a fost declarată neconstituțională.

Că, prin declararea ca neconstituționale pentru aceste motive a dispozițiunilor cuprinse în alin. 17 și 18 de sub art. 52, devine inutilă discutarea celorlalte

motive de neconstituționalitate invocate de recurent, soluția Curții de fond ne mai având nici o bază legală.

Că, Secțiunile Unite fiind sesizate numai cu judecarea cererii de neconstituționalitate pe temeiul prevederilor din art. 29 legea organică a Inaltei Curți, pricina urmează a se restitui Secțiunii II-a, pentru ca această Secțiune care s'a pronunțat numai asupra unora din motive, să decidă asupra recursului pe temeiul principiilor fixate de Secțiunile Unite prin prezenta decizie.

Pentru aceste motive declară neconstituționale etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V-a

Audiența de la 10 Iulie 1934

Președinția D-lui Al. Costin, președinte

Soc. „Creditul Technic Transilvănean” în lichidare și concordatul preventiv

CONCORDAT PREVENTIV. — SOCIETATE ÎN LICHIDARE. — VÂNZAREA IMOBILELOR. — EXPERTIZĂ PREALABILĂ. — ART. 1 ȘI 44 DIN LEGEA CONCORDATULUI PREVENTIV. — ART. 205 COD. COM.

Dacă potrivit art. 1 din legea concordatului preventiv și societățile comerciale în stare de lichidare pot beneficia de acest concordat, vânzarea imobilelor are a se face însă tot după o prealabilă expertiză, conform art. 44 din legea concordatului, iar nu numai prin licitație publică conform art. 205 cod. comercial.

No. 147. — Respins apelul făcut de Soc. „Creditul Technic Transilvănean” în lichidare și în concordat, în contra jurnalului cu No. 10679 din 31 Mai 1934 al Trib. Ilfov S. I. Com.

Curtea,

Asupra apelului făcut de „Creditul Technic Transilvănean” societate anonimă în lichidare și în concordat din București Str. Marconi 3, în contra jurnalului No. 10679 din 31 Mai 1934, al Trib. Ilfov S. I. a com.

Având în vedere actele din dosar precum și susținerile apelantei și ale comisiunii de creditori.

Având în vedere sentința No. 362 din 17 Febr. 1933, prin care Trib. Ilfov S. I. Com. a omologat concordatul cerut de apelantă, societatea anonimă în lichidare, numind o comisiune de creditori pentru supravegherea operațiunilor de lichidare și luând inscripție ipotecară asupra imobilelor, proprietatea societății, Ocna Sibiu, din Mercurea-Ciuc și din Gheorgheni.

Având în vedere că apelanta cu petiția înreg. la No. 13885 din 23 Mai 1934, a cerut tribunalului Ilfov Secția I-a com. autorizarea de a vinde prin licitație publică imobilele constituite garanție, depunând avizul conform al comisiunii de creditori și arătând că fiind în stare de lichidare nu este necesară expertiza prevăzută de art. 44 din legea concordatului preventiv.

Având în vedere că tribunalul a autorizat vânzarea prin licitație publică; a dispus însă efectuarea unei expertize care să stabilească prețul dela care să înceapă licitațiunea.

Având în vedere că împotriva jurnalului prin care vânzarea a fost autorizată în acest chip, Creditul Technic Transilvănean a făcut apelul de față, susținând că societatea fiind în lichidare, vânzarea imobilelor are a se face după dispozițiile art. 205 c. com. nu după dispozițiile art. 44 din legea concordatului preventiv; că după dispozițiile art. 205, expertiza prealabilă a imobilelor nu este necesară; că Tribunalul supunând totuși vânzarea la formalitatea expertizei a nesocotit aceste dispozițiuni; că art. 44 din legea concordatului cere expertiza, fiindcă reglementează

cazul vânzării prin bună învoială a imobilelor; că în speță însă, societatea fiind în lichidare, vânzarea se face prin licitație publică conform art. 205 cod. com. că, în fine, mai adăogă apelanta, vânzarea făcându-se prin licitație, expertiza este și inutilă, pe de o parte fiindcă realitatea prețului e asigurată prin formalitățile licitației publice, pe de altă parte, pentru că vânzarea se face chiar dacă prețul stabilit prin expertiză nu este realizat.

Având în vedere că art. 1 din legea concordatului preventiv prevede că pot beneficia de concordat preventiv și societățile comerciale aflate în stare de lichidare.

Având în vedere că această dispozițiune, dată fiind împrejurarea că după art. 203 cod. com. societățile comerciale aflate în lichidare nu pot face operațiuni noi, însemnează că legea concordatului, pe lângă concordatul remizoriu și dilatoriu, a mai instituit și concordatul simplu de lichidare, prin care societățile comerciale urmăresc nu salvarea ființei lor, care tot dispore prin lichidare, ci plata creanțelor lor, în mod eșalonat în caz de concordat dilatoriu, sau în mod eșalonat și pe cotă, în caz de concordat remizoriu.

Având în vedere că față de aceste avantaje pe cari legea concordatului le oferă societăților comerciale în lichidare, e logic a se spune că lichidarea prin care creditorii sunt plătiți în rate și pe cotă, trebuie să se facă, cu îndeplinirea tuturor formalităților și garanția pe cari legea în chestiune, acordând avantajele, a înțeles să le institue și să le prevadă; că altminteri ar însemna că o astfel de societate să facă lichidarea după formele mai simple și mai lipsite de garanții din codul de comerț, iar creditorii să fie plătiți la termenele și cu cotele din legea concordatului, ceea ce ar fi nerațional și illogic.

Având în vedere că printre formalitățile și garanțiile pe cari legea concordatului preventiv a înțeles să le prevadă în schimbul avantajelor ce le oferă debitorilor, este și formalitatea prevăzută de art. 44, ca vânzarea imobilelor să nu se facă decât după o prealabilă expertiză, dacă o asemenea expertiză n'a fost făcută cu ocazia admiterii concordatului;

Având în vedere că o asemenea formalitate nu poate fi înlocuită cu formalitatea vânzării prin licitație publică, deoarece legea nu prevede acest lucru; că de altfel, și în cazul vânzării cu licitație publică, expertiza prealabilă este necesară spre a se stabili prețul de la care trebuie să înceapă licitația; că aceasta însemnează că societatea în concordat de lichidare ar putea cere vânzarea imobilelor sale prin licitație publică, dar numai după îndeplinirea formalității de expertiză cerută de legea concordatului, fiindcă în asemenea caz măsura licitației publice, oferită de societate, apare ca o garanție în plus și n'ar avea de ce să nu fie admisă; că însă, licitația publică, fără expertiză, nu se poate admite, fiindcă ar fi ca să se calce legea, care, în mod formal, prevede expertiza, atunci când n'a fost efectuată la admiterea concordatului.

Având în vedere că de altfel apelanta este și ne-flogică în argumentarea ce o face, fiindcă dacă susține că lichidarea societăților comerciale aflate în concordat de lichidare are să se facă după codul de comerț, de ce cere Tribunalului autorizarea de vânzare și de ce a luat, avizul comisiunii de creditori, odată ce codul de comerț nu prevede o asemenea autorizare și nu cere un astfel de aviz.

Având în vedere că așa fiind Tribunalul a dat o justă interpretare dispozițiilor din codul de comerț și din legea concordatului preventiv, atunci când autorizând vânzarea imobilelor apelantei, aflată în con-

cordat de lichidare, a dispus efectuarea în prealabil a expertizei, prevăzute de art. 44, neefectuată cu ocazia admiterii concordatului, deoarece apelanta a trecut în concordat, din lichidarea judiciară în care anterior se află; că dar, apelul de față e nefundat și cată a fi respins.

Pentru toate aceste motive, redactate de D-1 Consilier Coman Negoescu respinge apelul.

Semnați: *Al. Costin, C. Negoescu, Leonida Popescu.*

TRIBUNALUL ILFOV S. I COMERCIALA

Audiența de la 16 Iunie 1954

Președinția-D lui C. Duma, judecător

Vasile Cazuc cu Mihail Topliceanu

SOCIETĂȚI DE FAPT NEREGULAT CONSTITUITE.—DOVADA EXISTENȚEI UNEI SOCIETĂȚI ÎN NUME COLECTIV NEREGULATE.—MARTORI.—ADMISIBILITATE.—DIZOLVARE.—ART. 46, 55, 83 ȘI 99 C. COM.

Cu toate că potrivit art. 88 din codul de comerț, contractul de societate trebuie făcut prin act scris, prin articolul 99 c. com. se recunoaște totuși și existența societăților de fapt neregulate, stabilind că fie care din asociați are dreptul să ceară dizolvarea unei societăți făcută fără act scris și fără respectarea formalităților de publicațiune prevăzute de art. 98 c. com.

Astfel fiind, limitarea probei cu martori pentru stabilirea existenței unei societăți în nume colectiv neregulate, în cazul când se cere dizolvarea ei, este incompatibilă cu sistemul admis de legiuitor prin art. 99 c. com. și prin urmare dispozițiile art. 55 cod. com. nu sunt aplicabile, proba cu martori fiind admisibilă potrivit art. 46 cod. com. chiar în lipsa unui început de dovadă scrisă.

Jurnal No. . . Admisă proba cu martori cerută de reclamant spre a dovedi existența unei societăți în nume colectiv intervenită între el și pârât.

Tribunalul,

Asupra probei cu martori cerută de reclamant.

Având în vedere că din petiția de introducere acțiunii se constată că reclamantul a cerut să se declare reziliat contractul de societate încheiat între dânsul și pârâtul Mihail Topliceanu pentru exploatarea unei bascule de cântărit în Gara Obor și totodată să fie obligat pârâtul să-i restituie suma de lei 120 000, aportul adus în societate, cu procente legale, speze și onorariu de avocat.

Având în vedere că pârâtul prin apărătorul său s'a opus la admiterea acestei probe, susținând că este inadmisibilă, întrucât contractul de societate nu poate fi dovedit decât în condițiunile cerute de articolul 88 c. com., adică prin act scris și cum potrivit dispozițiilor articolului 55 c. com. când codul de comerț cere proba prin act scris, proba testimonială nu poate fi admisă decât în cazurile în care ea e permisă și de codul civil, reclamantul nu poate stabili cu martori existența contractului de societate în lipsa cel puțin a unui început de probă scrisă.

Că în tot cazul, chiar dacă, prin efectul dispozițiilor art. 99 c. com. s'ar decide că proba existenței unei societăți în nume colectiv ar putea fi făcută,

încă proba cu martori cerută de reclamant este inadmisibilă, deoarece din susținerile reclamantului și din toate actele de dosar, rezultă că pârâtul a lucrat în numele său personal și toate operațiunile cu terții erau încheiate numai de el fără nici un amestec al reclamantului, ceea ce învederează că se pretinde existența unei asociațiuni în participațiune, a cărei dovadă nu poate fi făcută după părerea unanimă decât cu act scris.

Că, a mai susținut pârâtul, proba cerută e și neconcludentă, deoarece el posedă acte absolut necontestate, din care rezultă că toate cheltuielile au fost făcute numai de dânsul personal, astfel că alte dovezi nu se pot împăca cu probele rezultând din aceste acte cari nu sunt contestate de reclamant, în sensul că nu susține că sunt false sau procurate pentru cauză și în afară de aceste considerațiuni însuși martorii ce reclamantul a propus în plângerea făcută la Parchet, declară împotriva afirmațiunilor acestuia

Considerând că din examinarea petiției de introducere acțiunii, rezultă că reclamantul pretinde că între el și pârât s'a încheiat o asociațiune comercială pentru exploatarea unei bascule de cântărit, în care el aducea ca aport suma de lei 120.000, chiria localului necesar exploatărei mobilierului, etc., — adică întreg fondul comercial, iar pârâtul numai munca și conducerea, beneficiile urmând să fie împărțite între asociați după deducerea capitalului investit, termenul asociațiunii fiind de 3 ani.

Că dar, din modul cum e redactată acțiunea, rezultă neîndoelnic că reclamantul pretinde că între el și pârât s'a încheiat un contract de societate în nume colectiv, cum de altfel a susținut și în concluziile orale și prin proba cerută tinde să dovedească existența unei asemenea asociații și nu a unei asociații în participațiune cum pretinde pârâtul.

Considerând că faptul că din actele prezentate de pârât, rezultă că el a lucrat numai în nume personal, nu e o dovadă că reclamantul tinde să stabilească existența unei asociațiuni în participațiune, cum susține pârâtul, deoarece contrariul rezultă din toate manifestările reclamantului, care afirmă existența unei societăți în nume colectiv și se plânge tocmai de faptul că a fost înlăturat de pârât după ce a intrat în stăpânirea fondului de comerț, comportându-se ca proprietar exclusiv.

Că dar, admisibilitatea probei cu martori cată a fi examinată numai în privința societății în nume colectiv, astfel cum și reclamantul a cerut-o.

Considerând că deși prin articolul 88 din codul de comerț, legea dispune ca contractul de societate trebuie făcut prin act scris, prin art. 99, recunoaște existența societăților de fapt, neregulate, stabilind dreptul fiecăruia din asociați să ceară dizolvarea unei societăți făcute fără act scris și fără respectarea formalităților de publicațiune prevăzută de articolul 98 c. com.

Având în vedere că din examenul dispozițiilor celor două texte mai sus citate, rezultă că sancțiunea lipsei unui înscris care să constate contractul de societate, nu este limitarea probei cu martori potrivit articolului 55 c. com., ci dreptul recunoscut fiecăruia din asociați să ceară dizolvarea societății neregulat constituite.

Considerând că această situațiune juridică exclude aplicarea dispozițiilor articolului 55 cod. com. și duce la concluzia logică a admisibilității tuturor mijloacelor de probă pentru stabilirea contractului verbal de societate în vederea dizolvării, căci e evident ca o societate considerată de lege ca neregulată pen-

ru nerespectarea condițiilor actului scris, nu poate fi în nici un caz probată cu act scris, pentru simplul motiv că acesta nu există și legiuitorul prevăzând totuși disolvarea înseamnă că a derogat dela dispozițiile art. 88.

Că a admite contrariul ar însemna să se facă inaplicabile dispozițiile art. 99 c. com. în cazul unei societăți neregulate, pentru lipsa înscrisului și exercitarea dreptului de disolvare recunoscut de lege asociațiilor, să devină într'un asemenea caz iluzorie, întrucât pentru a obține disolvarea, asociatul într'o societate neregulată, trebuind să stabilească în prealabil existența societății nu va putea face această dovadă dacă n'ar fi într'una din situațiunile prevăzute de art. 1191 cod. civ.

Considerând că deasemeni, în teza inadmisibilității probei cu martori în materia ce ne preocupă, se ajunge fără îndoială la situațiunea inechitabilă de a lăsa pe asociații unei societăți în nume colectiv sau în comandită simplă să fie urmăriți individual de creditorii societății, al căror drept de a stabili existența societății cu martori nu poate fi contestat, punând pe asociatul urmărit în imposibilitate să-și exercite acțiunea de recurs împotriva celorlalți asociați, căci el nu putea dovedi în lipsă de înscris, recunoaștere sau început de probă scrisă existența societății, astfel că nu-și va putea recupera nici aportul care va rămâne în mâinile asociatului de rea credință, în disprețul moralei și echității.

Că astfel fiind, limitarea probei cu martori pentru stabilirea existenței unei societăți în nume colectiv neregulate, în cazul când se cere disolvarea ei, este incompatibilă cu sistemul admis de legiuitor prin articolul 99 c. com. și prin urmare dispozițiile articolului 55 cod. com., nu sunt aplicabile, proba cu martori fiind admisibilă potrivit art. 46 cod. com. chiar în lipsa unui început de probă scrisă.

Că deci, obiecțiunea pârâtului în ceea ce privește admisibilitatea probei cu martori cerută de reclamant, este neîntemeiată,

Considerând că faptul că actele necesare începerei exploatării basculei de cântărit, sunt încheiate numai de pârât în numele său, relevant în combaterea probei cu martori cerută de reclamant, nu este o dovadă peremptorie a inexistenței contractului de societate afirmat de acesta din urmă, deoarece din proba cerută reclamantul tinde să dovedească tocmai că aceste acte au fost încheiate de pârât în calitate de asociat cu banii pe cari reclamantul i-a adus în asociație.

Astfel fiind, proba cu martori cerută de reclamanti fiind admisibilă în drept și concludentă, cată a fi, admisă, delegându-se D-l Judecător Supleant, cu audierea martorilor ce se vor propune.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător C. Duma, admite.

Semnați: C. Duma, I. Stambulescu.

BIBLIOGRAFIE

A apărut :

Ordonanțele Prezidentiale

de

R é f é r é

Comentariul Art. 66 bis din procedura civilă cu doctrina modernă și jurisprudența la zi

de

Eugen Petit

Consilier la Inalta Curte
de Casație și Justiție

și

Const. Gr. C. Zotta

Președinte de Tribunal
Magistrat-Asistent la Inalta
Curte de Casație și Justiție

În introducerea care precedează această importantă și utilă lucrare, apreciații autori, arată cu drept cuvânt, că față de avântul pe care l'a înat procedura de referé, era nevoie să se schițeze din nou liniile generale ale mecanismului acestei proceduri, astfel cum funcționează acum înaintea instanțelor noastre de fond, de acord cu vederile Inaltei Curți de Casație.

Acestei nevoi răspunde cu prisosință lucrarea de față.

* * *

Recomandăm de asemenea cititorilor noștri studiul d-lui
N. Jac Constantinescu :

D e l i c t u l

de

Abuz de încredere

apărut de curând în editura „Curierul Judiciar” S. A.

În această nouă lucrare a distinsului Președinte al Curții de Apel din București, d-nii magistrați și avocați găsesc un bogat comentariu și material de soluțiuni jurisprudențiale cu privire la chestiunile cari se prezintă spre rezolvare în materia abuzului de încredere.

* * *

A apărut în colecția Legilor României

Statutele funcționarilor publici

cu toate legile modificatoare (1923-1933)

Adnotat cu jurisprudență la zi, — Lei 50

* * *

Legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice

cu toate modificările la zi, cu indice alfabetic. — Lei 75

* * *

Legea pentru simplificarea serviciilor publice

din 9 Iulie 1934,

decretele pentru revizuirea funcționarilor publici și
prohibirea Cumulului din 1934

adnotate cu doctrină și jurisprudență

Lei 40

* * *

Legea generală de pensuni

cu modificările la zi

Adnotată cu jurisprudență, Lei 80.

Editura Librăriei „U N I V E R S A L A ” Alcalay & Co.

De vânzare toate librăriile,

PROSPECT DE EMISIUNE

Imprumutul de înzestrare a țării 4 $\frac{1}{2}$ % din 1934

Scopul împrumutului. În baza legii publicată în Monitorul Oficial No. 156 din 10 Iulie 1934 și a Jurnalului Consiliului de Miniștri No. 2084 din 6 Octombrie 1934, se autorizează Ministerul Finanțelor de a emite prin subscripție publică un împrumut care va fi numit „Imprumutul de înzestrare a țării 4 $\frac{1}{2}$ % din 1934”.

Acest împrumut este destinat să acopere cheltuielile pentru invenștii absolute necesare apărării naționale, culturii naționale, agriculturii, construcției și refacerii de drumuri, precum și alte lucrări publice.

Imprumutul se va emite în condițiile următoare:

1. Obligațiuni. Titluri. Ministerul Finanțelor emite obligațiuni la purtător numite „Obligațiuni 4 $\frac{1}{2}$ % 1934” constituind „Imprumutul de înzestrare a țării” a căruia valoare nominală va fi totalul sumelor cuprinse în obligațiunile efectiv achitate până la sfârșitul subscripțiilor.

Obligațiunile create vor fi în valoare nominală de 1.000 lei și vor fi reprezentate prin titluri de: o obligație, 2 obligații, 5 obligații, 10 obligații și 20 obligații, adică se vor emite titluri având următoarele valori nominale: 1.000 lei, 2.000 lei, 5.000 lei, 10.000 lei și 20.000 lei.

Fiecare obligație va purta un număr de ordine, deci pe titlurile de două obligațiuni vor figura două numere de ordine consecutive pe titlul de 5 Obligațiuni vor figura cinci numere de ordine consecutive.

2. Dobânzi. Cupoane. Obligațiunile vor fi purtătoare de o dobândă de 4 $\frac{1}{2}$ % pe an, începând dela 1 Decembrie 1934 și până la amortizarea lor. Dobânda anuală va fi plătită jumătate la 1 Iunie și jumătate la 1 Decembrie, prima plată de dobândă făcându-se la 1 Iunie 1935.

Obligațiunile vor fi prevăzute cu un număr de 40 de cupoane, pentru plățile de dobânzi necesare în primele 40 de semestre, și un talon în schimbul căruia se va da o nouă foaie de cupoane după achitarea primelor 40 de cupoane.

Cupoanele scăzute se primesc drept numerar pe valoarea lor nominală de către toate casele publice.

3. Amortizarea. Obligațiunile vor fi amortizate în cel mult 40 de ani prin trageri la sorți trimestriale, începând din anul 1935. Tragerile la sorți se vor face în zilele de 1 Februarie și 1 Mai ale fiecărui an pentru obligațiunile cari vor fi rambursate la 1 Iunie următor și în zilele de 1 August și 1 Noembrie ale fiecărui an pentru obligațiunile care vor fi rambursate la 1 Decembrie următor.

4. Rambursarea obligațiunilor. Premii mari. Prime. Obligațiunile eșite la sorți la tragerile trimestriale vor fi rambursate la scadență cu premii mari sau cu prime de rambursare.

a) Amortizarea cu premii mari. Pentru fiecare total de un miliard de lei subscriși în împrumut se vor amortiza cu premii mari, plăindu-se în anul întâiu:

1 oblig. cu	3.000.000 lei	total	3.000.000 lei
2 " " câte	1.000.000 " "	2.000.000 "	
4 " " "	500.000 " "	2.000.000 "	
4 " " "	250.000 " "	1.000.000 "	
46 " " "	100.000 " "	4.600.000 "	
57 obligații rambursate în total		12.600.000 lei	

În anii următori, numărul obligațiunilor cari, pentru fiecare total de un miliard lei subscris, se rambursează cu premii mari arătate în tabelul de mai sus, rămâne același ca în anul întâiu cu excepția că numărul obligațiunilor care se rambursează cu câte 100.000 lei se micșorează cu câte o obligație din an în an.

Pentru fracțiunea de miliard ce va fi cuprinsă în valoarea nominală totală subscrisă se va adăoga pentru premiile mari anuale o sumă proporțională cu acea fracțiune.

Distribuția premiilor mari anuale se va face la cele 4 trageri din anul respectiv în părți pe cât se poate egale.

Imediat după închiderea subscripției, cunoscându-se valoarea nominală a împrumutului, se va arăta cu precizie distribuția premiilor mari acordate la fiecare tragere trimestrială.

b) Amortizarea cu prime. Celelalte obligațiuni eșite la sorți și cari nu au eșit la tragerea cu premii se vor achita cu o primă de 200 lei peste valoarea nominală de 1.000 lei. Prin urmare, titlurile de 1000 lei vor fi rambursate cu 1.200 lei, cele de 2.000 lei cu 2.400 lei, cele de 5.000 lei cu 6.000 lei, cele de 10.000 lei cu 12.000 lei, cele de 20.000 lei vor fi rambursate cu 24.000 lei.

Obligațiunile eșite la sorți se primesc, din ziua scadenței lor de plată, drept numerar pe valoarea lor de rambursare, de către toate casele publice.

5. Tabel de amortisment. Numărul obligațiunilor ce se vor amortiza în fiecare semestru va fi arătat într'un tabel de amortisment tipărit pe fiecare titlu. Acest tabel va fi alcătuit pe baza unei semestrialități constante, care ar amortiza întreg împrumutul prin trageri la sorți în 80 de semestre, cu o dobândă de 2 $\frac{1}{4}$ % pe semestru, plata obligațiunilor făcându-se pe valoarea lor nominală. (Această semestrialitate constantă va fi mărită cu suplimentul necesar acoperirii primei de 20% și a premiilor mari).

6. Efectuarea tragerilor la sorți. Tragerile trimestriale se vor face fără deosebire asupra titlurilor de câte o obligație grupate în serii de 20 asupra titlurilor de 2 obligațiuni grupate în serii de

10, asupra titlurilor de 5 obligațiuni grupate în serii de câte 4, asupra titlurilor de câte 10 obligațiuni grupate în serii de câte 2 și asupra titlurilor de câte 20 de obligațiuni considerate câte una.

Numărul obligațiunilor trase la sorți în fiecare trimestru va fi jumătate din numărul obligațiunilor arătate în tabelul de amortisment că trebuie rambursate în semestrul respectiv, ținându-se seamă că obligațiunile sunt trase la sorți în grupe de câte 20. În tragerile pentru amortizarea cu premii mari, fiecare posesor de titluri participă cu atâtea numere câte obligațiuni are; prin urmare, posesorul unui titlu de o obligație participă cu un număr, posesorul unui titlu de 20 obligații participă cu 20 de numere.

7. Incetarea dobânzilor. Obligațiunile eșite la sorți nu vor mai produce dobânzi dela data când suma cu cari sunt rambursate devine exigibilă. Obligațiunile prezentate la rambursare trebuie să cuprindă toate cupoanele cu scadențele următoare datei când amortismentul devine exigibil.

Valoarea nominală a cupoanelor lipsă va fi scăzută din suma de rambursare.

8. Scutirea de impozite și taxe. Plata dobânzilor și a sumelor cu cari se amortizează obligațiunile va fi făcută purtătorului cupoanelor sau obligațiunilor fără nici un fel de reducere, adică aceste plăți sunt scutite de orice fel de impozit (elementar și supra cotă) și de orice fel de taxe sau drepturi de orice natură prezente sau viitoare percepute sau impuse de Stat.

Deasemenea, obligațiunile vor fi scutite de impozitul de succesiuni și de impozitele pe actele dotale și cele de donații. i

9. Stabilitatea leului. Plata dobânzilor și amortizărilor se va face în lei, așa cum sunt definiți prin legea monetară din 7 Februarie 1923, adică 1 leu corespunzând cu valoarea legală de azi a unei cantități de 10 miligrame aur cu titlu 0,900.

10. Lombardare. Garanții. Cauțiuni. Titlurile acestui împrumut vor fi primite spre lombardare de către Banca Națională a României Casa de Depuneri și Casa Națională de Economii și Cecuri postale.

Ele vor fi primite pe valoarea lor nominală în toate cazurile când legea sau regulamentul obligă la depunerea de garanții sau cauțiuni.

11. Prescripțiuni de plată. În cazul când plata vreunui cupon nu va fi cerută în timp de 5 ani dela scadența sa, sau amortizarea vreunei obligațiuni nu va fi reclamată într'un interval de 10 ani dela data scadenței sale, posesorul cuponului sau obligațiunii, pierde dreptul la sumele ce i s'ar fi cuvenit, acestea rămânând în folosul Statului.

12. Subscripțiuni. Prețul de emisiune. Subscripțiunile la acest împrumut se vor face între 5 și 30 Noembrie 1934, Ministerul Finanțelor rezervându-și dreptul să le închidă și mai înainte.

Prețul de emisiune al unei obligațiuni de 1.000 lei este de 880 lei și se plătește odată cu subscrierea.

13. Plăți cu titluri de rentă. Se admite ca o parte din suma de plată, care să nu depășească 20% din valoarea nominală subscrisă, să se facă cu titluri din rentele de mai jos, scoțite pe cursul arătat în dreptul fiecăruia.

RENDA		CURSUL		RENDA		CURSUL	
1	4%	1889	Internă . . .75%	11	4%	1908	60%
2	4	1889	Externă . . .75 "	12	4	1910	Internă . . .55 "
3	4	1891	75 "	13	4	1910	Externă . . .55 "
4	4	1894	Externă . . .65 "	14	4 $\frac{1}{2}$ %	1913	55 "
5	5	1894	Internă . . .70 "	15	5	1916	Impr. naț. . .55 "
6	4	1896	60 "	16	5	1919	" unirii . .55 "
7	4	1898	45 "	17	5	1920	" refacerii .55 "
8	5	1903	60 "	18	5	1920	Deblocată . .50 "
9	4	1905	A. B. . . .55 "	19	5	1922	Renta de exp. amort.50 "
10	4	1905	Convertită 55 "	20	5	1922	" " " perpetuă 50 "

Obligațiunea de 1.000 lei se poate plăti deci cu 680 lei în numerar și 200 lei în titluri de rentă.

Dacă valoarea titlurilor prezentate în plată depășește 20% din valoarea nominală totală subscrisă, plusul rămâne în folosul Statului dacă este mai mică de 20%, diferența se completează cu numerar. Titlurile primite în plată trebuie să aibă toate cupoanele cu scadențele ulterioare datei de 1 Decembrie 1934.

14. Ghișeurile de subscripție. Subscripțiile și vărsămintele se vor face la Banca Națională a României și Sucursalele ei, la Casa Națională de Economie și Cecuri postale, la Birourile oficiilor postale, la toate Casele publice și la Băncile ce vor fi arătate la timp.

Ghișeurile de subscripție vor pune la dispoziția subscriitorilor formularele necesare. Pentru sumele vărsate se va elibera o chitanță de primire, care, la nevoie, poate fi trecută de titularul ei pe numele altei persoane, prin simpla mențiune în scris, pe acea chitanță, a transmisiunii posesiunii.

15. Liberarea titlurilor. Titlurile definitive cuvenite subscriitorilor vor fi liberate în schimbul chitanțelor de vărsăminte prin ghișeurile unde s'au făcut subscripțiile.